

ת"פ 10814/01/20 - מדינת ישראל נגד ד' מ'

בית משפט השלום בקריות

ת"פ 10814-01-20 משטרת ישראל תביעות- שלוחת

זבולון נ' מ'

בפני כב' השופט יוסי טורס , סגן הנשיאה

המאשימה

בעניין: מדינת ישראל

נגד

הנאשם

ד' מ'

גזר דין

כתב האישום וההליכים

1. הנאשם הורשע על פי הודאתו בכתב אישום מתוקן בעבירות של גידול, ייצור והכנת סמים מסוכנים, לפי סעיף 6 לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], תשל"ג- 1973 (להלן - פקודת הסמים) וכן החזקת כלים להכנת סם שלא לצריכה עצמית, עבירה לפי סעיף 10 רישא לפקודת הסמים. על פי עובדות כתב האישום המתוקן, ביום 8.9.19 שכר הנאשם דירה לשם גידול הסמים (להלן - הדירה), וצייד אותה בכלים לגידול והפקת סמים ובכלל זה 5 מנורות, 5 שנאים, 2 מפוחים, מאוורר, שעון מפסק שבת ו-44 דליים. בהמשך, ביום 23.12.19 גידל הנאשם בדירה 44 שתילים של סם מסוכן מסוג קנבוס, במשקל כולל של 13.86 ק"ג נטו.

2. הודאת הנאשם באה במסגרת הסדר טיעון שכלל תיקון כתב האישום וכן הסכמה עונשית לפיה תעתור המאשימה לעונש בן 13 חודשי מאסר, ואילו הנאשם יהיה רשאי לטעון לעונש באופן חופשי. כן הוסכם על הפניית הנאשם לשירות המבחן לצורך עריכת תסקיר בעניינו, שמסקנותיו לא יחייבו את המאשימה.

תסקירי שירות המבחן

3. שירות המבחן הגיש שני תסקירים בעניינו של הנאשם מהן עולה כי מדובר באדם כבן 29, נעדר עבר פלילי, פרוד מאשתו ואב לילדה בת כשנה. שירות המבחן פירט את נסיבות חייו של הנאשם, ומפאת צנעת הפרט לא אחזור על הדברים. הנאשם קיבל אחריות על מעשיו וציין כי לאחר שחרורו מהצבא החל להשתמש בסמים על בסיס יומי. הנאשם שיתף על אודות בעיית חרדה ממנה הוא סובל והוא שולב במסגרת פיקוח מעצרים בטיפול התנהגותי- קוגניטיבי, וכן נדרש למסור בדיקות שתן. בתחילה הוצגה בדיקת שתן ובה שרידי סם, אך בדיקות מאוחרות נמצאו נקיות. התרשמות גורמי המקצוע הייתה שהנאשם מפגין מוטיבציה גבוהה לטיפול ומשתף פעולה כנדרש. קצינת המבחן התרשמה כי

הנאשם אינו בעל דפוסי חשיבה והתנהגות עבריינים וכי הוא מגלה נכונות להשתלב בטיפול. צוין כי לא ניתן לשלול סיכון להישנות עבירות דומות בעתיד, אך שילובו בטיפול עשוי להפחית סיכון זה. לפיכך, שולב הנאשם בטיפול כאמור, ונטל חלק ב-17 מפגשים פרטניים. מדיווח שהתקבל עלה כי הנאשם התנהל ברצינות, באחריות ובהתמדה, הביע מוטיבציה גבוהה לשינוי ובסיום התהליך הטיפול הורשמה קצינת המבחן מהפחתה ברמת הסיכון להישנות עבירות בעתיד. לאור כל זאת, המליץ שירות המבחן על העדפת הפן השיקומי בעניינו של הנאשם, תוך העמדתו בצו מבחן למשך שנה, וענישה מרתיעה בדמות מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות בהיקף מצומצם.

טיעוני הצדדים לעונש והראיות

4. ב"כ המאשימה הפנה לעובדות כתב האישום והדגיש את חומרת העבירות. ביחס לתסקיר נטען כי נתוני הנאשם אינם מצדיקים סטייה לקולה משיקולי שיקום ויש להעדיף את האינטרס הציבורי ואת שיקול ההרתעה. נטען כי מדובר בדירה ששכר הנאשם לצורך גידול הסמים, ויש לקבוע מתחם הנע בין 12 חודשי מאסר בפועל ועד 24 חודשי מאסר בפועל. המאשימה עתרה לעונש בחלקו התחתון של המתחם, הכולל מאסר בפועל למשך 13 חודשים, מאסר על תנאי, קנס ופסילת רישיון.

5. ההגנה הגישה תמונה של הכלים שנתפסו בדירה ונטען כי מדובר בהיקף גידול קטן במיוחד, שהתפרש על פני תקופה של כשלושה חודשים בלבד. נטען כי מדובר בנאשם נעדר עבר פלילי, שהודה עוד בחקירתו במשטרה, חסך זמן שיפוטי רב וקיבל אחריות למעשיו. כן צוין שהנאשם שהה בתנאי מעצר בית מלא משך כחמישה חודשים ללא כל הפרות, וכי כיום הוא עובד לפרנסתו. נטען עוד שמדובר בנאשם שגדל בנסיבות חיים מורכבות, וכיום הוא מטופל, מוסר בדיקות שתן נקיות והפרוגנוזה בעניינו חיובית. ביחס למתחם העונש ההולם הוגשה פסיקה וההגנה עתרה למתחם הנע בין של"צ ועד 9 חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות. בכל מקרה, עתרה ההגנה לאמץ את המלצות התסקיר, להעדיף את שיקולי השיקום בעניינו של הנאשם, וככל שהדבר נדרש, אף לחרוג מהמתחם בשל כך.

6. הנאשם בדברו האחרון הביע חרטה, קיבל אחריות למעשיו וציין שלא ישוב עליהם.

דין והכרעה

קביעת מתחם הענישה

7. בהתאם לתיקון 113 לחוק העונשין על בית המשפט לקבוע את מתחם הענישה ההולם את העבירה בנסיבותיה. לאחר קביעת המתחם יש להחליט אם ראוי לסטות ממנו, לקולה או לחומרה, שאחרת ייגזר העונש בגדרי המתחם שנקבע. בעת קביעת מתחם העונש ההולם מתחשב בית המשפט בעקרון המנחה בענישה - הלימה, בערך החברתי שנפגע, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנוהגת ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, על פי סעיף 40ט' לחוק העונשין.

8. **הערכים המוגנים בבסיס העבירות:** במעשיו פגע הנאשם בערכים של בטחון הציבור ושלומם. הסכנות הטמונות בהחזקת סם, לצורך גידול והפצתו, ידועות ואין צורך להכביר מילים על הנזקים שעלולים להיגרם לחברה ולפרט ממעשים אלו. פעם אחר פעם נפסק שיש לראות בחומרה רבה את עבירות הסמים אשר הפכו מכת מדינה וכי תוצאותיהן הישירות והעקיפות הן הוותיקות אסון לשלומה של החברה, לבריאותה ולביטחונה.

9. **נסיבות הקשורות בביצוע העבירות:**

א. **התכנון שקדם לביצוע העבירות - נסיבות ביצוע העבירה מלמדות בבירור על תכנון מוקדם,** שהתבטא בשכירת הדירה ובהצטיידות בכלים מתאימים לצורך גידול השתילים. מדובר בשיטת גידול משוכללת יחסית שיש בה להעיד על השקעה מחשבתית וכספית.

ב. **הנזק שנגרם ושהיה צפוי להיגרם מביצוע העבירה -** כמות הסמים שגידל הנאשם אינה מבוטלת. מדובר ב-44 שתילים אשר שקלו במועד התפיסה מעל 13 ק"ג ומנתון זה יש להסיק את הנזק שהיה צפוי להיגרם מביצוע העבירות.

10. **מדיניות הענישה:** הענישה המוטלת בעבירות מסוג זה משתנה ממקרה למקרה והיא תלויה בין היתר בכמות הסם (מספר השתילים והמשקל) ובנסיבותיו האישיות של הנאשם (עבר פלילי, שיקום, תסקיר חיובי וכיוצא בזה). נקבע לא אחת כי "על מנת להילחם נגד תופעת הפצת סמים מסוכנים, המוצאת ביטוי בקבוצות חברתיות רבות ומגוונות - נדרש עונש שכולל ממד הרתעת. לצד זאת, הגישה האינדיבידואלית בענישה היא השולטת בשיטת משפטנו" (ע"פ 5807/17 דרחי ואח' נ' מדינת ישראל (18.6.2018)). ביחס לעבירות גידול נקבע כי:

"דומה שמעבדות הסם הפכו למכת מדינה. נראה שהקלות שבגידול הסם, הבטחון היחסי באי חשיפת העבירה כאשר מדובר בפעילות בתוך תחומי הבית והפוטנציאל הגלום בה משמשים קרקע נוחה להפיכתה לנפוצה. נפוצות העבירה מחייבת אמירה ברורה ונורמטיבית של בתי המשפט העוסקים בתחום זה." (ע"פ 42358-10-14 גיא נ' מדינת ישראל (18.2.2015)).

11. לצורך בחינת מדיניות הענישה הנוגת בעבירות דומות ניתן להפנות לפסקי הדין הבאים: רע"פ 314/16 בן צבי נ' מדינת ישראל (22.2.2016), בו הוחמר עונשו של נאשם ל-10 חודשי מאסר בשל גידול תשעה שתילי קנבוס במשקל של 2.5 קילו; **מדינת ישראל נגד טולידו** (17.1.2017), בו הוטלו על נאשם 4 חודשי מאסר בעבודות שירות בגין גידול 93 שתילים של קנבוס וזאת לאחר שהנאשם עבר הליך טיפול משמעותי; ע"פ 62171-05-17 חן נ' מדינת ישראל (10.7.2017), בו הוטלו על נאשם שגידל 19 שתילים 12 חודשי מאסר. אציין כי בית המשפט המחוזי אישר במסגרת ערעור הנאשם את מתחם הענישה שקבע בית משפט השלום (8-20 חודשי מאסר); ע"פ 6180/16 אלחרוני נ' מדינת ישראל (26.10.2016), שם נקבע מתחם ענישה שבין 12 חודשי מאסר ועד 24 חודשי מאסר לעבירה של גידול סם בהיקף של 275 שתילים במשקל של כ-80 ק"ג. על הנאשם הוטל עונש מאסר בן 20 חודשים (וכן הופעל מע"ת במצטבר). הערעור לבית המשפט העליון נדחה; רע"פ 7819/15 סלור נ' מדינת ישראל (22.5.2016), בו הוטלו על הנאשם 9 חודשי מאסר בפועל בשל גידול 45 שתילי קנבוס במשקל של 7.4 ק"ג. בית המשפט השלום קבע כי מתחם העונש ההולם נע בין 7 לבין 18 חודשי מאסר בפועל. ערעור הנאשם על חומרת העונש נדחה הן בבית המשפט המחוזי והן בבית המשפט העליון; רע"פ 6987/13 אברמוב נ' מדינת ישראל (21.10.2013), בו הוטלו על הנאשם

12 חודשי מאסר בפועל בשל גידול סם מסוג קנביס במשקל כולל של 10 ק"ג; ת"פ 1788-06-17 **מדינת ישראל נ' אברהם אבירם גבאי** (21.5.2018), בו הוטלו על נאשם 6 חודשי מאסר בעבודות שירות בגין גידול קנבוס במשקל 4.8 ק"ג; ת"פ 1969-02-17 **מדינת ישראל נ' אלישיב** (21.2.2018), בו הוטלו על נאשם 6 חודשי מאסר בעבודות שירות בגין גידול 52 שתילי קנבוס במשקל 1.2 ק"ג, וכן החזקת כלים להכנת סם שלא לצריכה עצמית; עפ"ג 22919-08-18 **מדינת ישראל נ' חכים** (29.5.2018), הוטלו על נאשם 6 חודשי מאסר בעבודות שירות בגין גידול קנבוס במשקל של 33.2 ק"ג. בית המשפט המחוזי ציין כי העונש חורג במידה ניכרת מהמתחם וזאת לנוכח נסיבות חריגות ומיוחדות.

12. לאור כל זאת, אני בדעה כי מתחם הענישה ההולם את העבירות בנסיבותיו של מקרה זה, נע בין 8 חודשי מאסר בפועל ועד 20 חודשי מאסר בפועל.

קביעת עונשו של הנאשם

13. קביעת עונשו של הנאשם מעמדת בין שיקולי הענישה השונים - הלימה ושיקום. כידוע, בהתאם לסעיף 40ד' לחוק העונשין, רשאי בית המשפט לחרוג לקולה ממתחם הענישה שקבע, אם מצא כי "הנאשם השתקם או כי יש סיכוי של ממש שישתקם". בעניין זה נקבע כי "על קיומו של פוטנציאל זה, ניתן ללמוד, בין היתר, מעברו של הנאשם; משיתוף הפעולה שלו עם רשויות החוק ועם שירות המבחן; ומקיומה של תמיכה והתגייסות משפחתית לצידו של הנאשם." (רע"פ 7683/13 **דוד פרלמן נ' מדינת ישראל** (23.2.2014)). אומר כבר עתה, כי לאחר ששקלתי את מכלול הנסיבות, כמו גם את מסקנות שירות המבחן, סברתי שיש מקום במקרה זה לחרוג ממתחם הענישה, אך לא עד כדי הימנעות מעונש מאסר. שיקולי השיקום יובאו בחשבון בכך שלא יוטל על הנאשם עונש מאסר בכליאה, אלא בעבודות שירות ובתקופה קצרה מתחתית המתחם. אסביר להלן עמדתי.

14. הנאשם הוא צעיר ועברו הפלילי נקי. שירות המבחן התרשם שהוא עושה מאמצים לתפקד בחברה, הוא מגויס להליך הטיפול ומגלה מוטיבציה לשינוי. מזה תקופה הוא נקי מסמים, מקפיד על ההליך הטיפולי והפרוגנוזה לגביו חיובית. לאור כך, המליץ שירות המבחן על העמדתו בצו מבחן והעדפת הפן השיקומי בעניינו. המלצה זו מקובלת עלי. עם זאת, יש ממש בעמדת המאשימה. העבירה שעבר הנאשם חמורה, וככלל ראויה לתגובה עונשית חמורה. חומרת העבירה תביא לעיתים למסקנה לפיה יש להעדיף את עקרון ההלימה על פני שיקומו של נאשם, שכן השיקום אינו חזות הכל ויש שנכון להעדיף שיקולים אחרים (ע"פ 5376/15 **ניסים ביטון נ' מדינת ישראל** (11.2.2016)). עם זאת, במקרה זה ראוי להעדיף את שיקולי השיקום על פני ההלימה. עונש מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות, בצד צו מבחן וענישה צופה פני עתיד, הולם לדעתי נכונה את נתוני המקרה. יש בו להוות ענישה מוחשית משמעותית, בצד המשך ההליך הטיפולי. זו אף הייתה המלצת שירות המבחן, שהוא כידוע, הגוף המקצועי האמון על שיקום נאשמים ועל הערכת הסיכויים לכך. קצין המבחן משמש כזרועו הארוכה של בית המשפט לעניין זה, ועל אף שאין הכרח לאמץ את המלצתו, ברי שלהמלצת שירות המבחן משקל ממשי בבוא בית המשפט לגזור את דינו של נאשם (ע"פ 3472/11 **פלואי נ' מדינת ישראל** (3.9.2012)).

15. אציין עוד כי עונש מאסר בכליאה כעיתירת המאשימה, אף אם הולם הוא את חומרת העבירות, אינו הולם את נתוני המקרה המסוים ויש להימנע ממנו (להשפעותיו השליליות של עונש מאסר ראו **דו"ח הועדה הציבורית לבחינת מדיניות הענישה והטיפול בעבריינים**, 2015 (המכונה "דו"ח ועדת דורנר"); כן ראו, בג"צ 1892/14 **האגודה**

לזכויות האדם בישראל ואח' נ' השר לבטחון פנים ואח' (13.6.17), פסקה קכו' לפסק דינו של המשנה לנשיאה רובינשטיין). עונש מאסר בכליאה אף לא יאפשר הטלת צו מבחן ותוצאה זו אינה תואמת את נתוני ענייננו (ראו סעיף 1 לפקודת המבחן). תמיכה בהליך שיקומו של הנאשם תניב תוצאה חיובית לא רק עבורו אלא גם עבור החברה כולה (ע"פ 4944/15 **חסדי חן שרעבי ואח' נ' מדינת ישראל** (4.2.2016); ע"פ 779/15 **פלוגי נ' מדינת ישראל** (12.4.2015)). מזה תקופה לא מבוטלת משולב הנאשם בהליך טיפולי משמעותי. קצינת המבחן התרשמה מרצינותו של הנאשם והתמדתו, צוין כי הטיפול הביא להפחתה ברמת הסיכון להישנות עבירות ואף הועיל לנאשם בהתמודדות עם מצבו האישי והנפשי. יש לברך על כך ובנקודת זמן זו נכון יהיה שלא להחמיר עם הנאשם, ולהושיט לו יד על מנת לסייע לו בהמשך הדרך. לדידי, כאמור, עונש מאסר לא קצר בעבודות שירות בשילוב צו מבחן וענישה נלוות, ייצור תמהיל עונשי ראוי ומידתי שדי בו על מנת להשיג ענישה ההולמת את נסיבות העניין הכוללות.

16. סיכומי של דבר, לאחר שבחנתי את מכלול השיקולים, הן לקולה והן לחומרה, אני מטיל על הנאשם את העונשים הבאים:

א. 5 חודשי מאסר. הנאשם יישא עונש זה בעבודות שירות בהתאם לחוות דעת הממונה. מובהר לנאשם שעליו לבצע את העבודות לשביעות רצון הממונה וכי אם לא יעשה כן ניתן יהיה להפקיע מנהלית את העבודות והוא יאלץ לשאת ביתרת התקופה בבית מאסר. **אני נעתר לבקשת הנאשם לדחיית תחילת ריצוי העונש. הממונה יקבע מועד חדש לתחילת ריצוי העונש לחודש 9/21 ויודיע את המועד בתוך 10 ימים.**

מובהר לנאשם שבהתאם לחוות דעת הממונה, כתנאי לנשיאת העונש בעבודות שירות עליו להיות במעקב רופא פסיכיאטר ולדווח על כל שינוי במצבו.

ב. אני מעמיד את הנאשם בפיקוח שירות המבחן למשך 12 חודשים. הוסבר לנאשם בלשון פשוטה שעליו לקיים את הוראות שירות המבחן וכי הפרה של הצו עלולה להוביל להפקעתו ולהטלת עונשים נוספים.

ג. מאסר על תנאי לתקופה של 4 חודשים והתנאי הוא שהנאשם לא יעבור במשך שנתיים כל עבירה על פקודת הסמים שהיא פשע.

ד. קנס בסך 5,000 ש"ח ל.ה. הקנס ישולם ב- 10 תשלומים חודשיים רצופים ושווים החל מיום 1.10.2021. היה והקנס או חלקו לא ישולם במועד, תעמוד יתרת הקנס לתשלום מיד.

בחלופי תקופת הערעור, ניתן להשמיד את המוצגים - הסמים והציוד הנלווה.

המזכירות: להמציא את גזר הדין לממונה על עבודות השירות ולשירות המבחן.

זכות ערעור תוך 45 יום.

ניתן היום, י' אב תשפ"א, 19 יולי 2021, במעמד הצדדים.